RAADSBRIEF

ONDERWERP
Uitwerking aanbevelingen rekenkameronderzoek: “Zicht op zeggenschap”

KENNISNEMEN VAN
Uitwerking aanbevelingen rekenkameronderzoek: “Zicht op zeggenschap”, het afdoen van de toezegging (2025-29) hierover en een verzoek om een gesprek.

INLEIDING
De gemeenteraad heeft op 11 november 2025 het onderzoeksrapport 'Zicht op zeggenschap’; een rekenkameronderzoek naar de samenwerkingen tussen gemeenten in Twente vastgesteld en hierbij het volgende besloten:

De conclusies en aanbevelingen uit het onderzoeksrapport over te nemen en het college te verzoeken uitvoering te geven aan de aanbevelingen die op het college betrekking hebben en de aanbevelingen aan de raad - in samenwerking met het college - voor te bereiden; de aanbevelingen zijn:

a) Jaarlijks inzicht te geven in zowel formele als informele samenwerkingsverbanden (aanbeveling 1);
b) Als raad stil te staan bij de wenselijkheid van extra inzet op samenwerking, gezien de beperkte tijd en capaciteit (aanbeveling 2);
c) Gezamenlijk met het college een regionale agenda op te stellen waarin regionale doelstellingen, strategie en de rolverdeling tussen raad en college worden vastgelegd (aanbeveling 3);
d) Het rapport te bespreken met de zittende raad en op basis daarvan een advies op te stellen voor de nieuwe raad (aanbeveling 4).
e) Het college te verzoeken jaarlijks te rapporteren over de opvolging van de aanbeveling 1), conform de invoering van de Wet versterking decentrale rekenkamers sinds 1 januari 2023.

Ook is voorafgaande aan dit raadsbesluit tijdens het raadsdebat op 14 oktober jl. namens het college toegezegd:

Wethouder Paters zegt toe te willen onderzoeken of en in welke vorm het college een overzicht kan opstellen van de samenwerkingsverbanden, waarin de achterliggende visie en motieven voor deelname worden toegelicht.

Volgens de planning in de toezeggingenlijst zal de uitwerking van deze toezegging voor 1 augustus 2026 gereed dienen te zijn. Het onderzoek is met de oude raad besproken maar niet afgerond. Dit zal met de nieuwe raad nu dienen te gebeuren (aanbeveling 4, punt d, hierboven). Ter uitwerking van alle aanbevelingen is nu een gespreksnotitie opgesteld om het inhoudelijke gesprek tussen college en raad en raad onderling te faciliteren. Deze notitie geeft mogelijke kaders en bevat daarnaast achtergrondinformatie vertaald naar de Twenterandse behoeften en praktijk.

Bij deze notitie doet het college tevens het verzoek om met de raad in gesprek te gaan (conform de aanbevelingen). Na overleg met de griffie zou hiervoor een beeldvormend moment gekozen kunnen worden. Het college levert hierbij de gespreksnotitie met bijlagen aan als input voor dit gesprek. Het college beschouwt met het aanleveren van de informatie hiermee de toezegging (nr. 2025-29) als afgedaan.

KERNBOODSCHAP

Het onderwerp is omvangrijk en middels een gespreksnotitie met concept kaders wordt getracht het hanteerbaar te maken voor dialoog.

De raad wordt gevraagd kennis te nemen van de informatie en uitspraken te doen over de concept kaders, welke samengevat luiden:

1. Het overzicht van voor Twenterand relevante samenwerkingsverbanden wordt jaarlijks in de begroting opgenomen. Zie hiertoe bijgevoegde lijst (bijlage 1a), waarbij de toelichting over alle samenwerkingen te vinden is in bijlage 1b.
2. Twenterand is een gemeente waarin samenwerking onmisbaar is voor het realiseren van maatschappelijke doelen en functioneren. Daarom zoeken wij actief samenwerking op en spelen wij in op samenwerkingsinitiatieven.
3. We kiezen voor een praktisch model voor prioritering (inclusief de gewenste rolverdeling), waarbij het gedrag van raad en college hierop aansluit.
    a. We prioriteren primair op bestuurlijk - strategisch-beleidsmatig belang en financieel belang.
    b. We delen de samenwerkingen in op de 3 categorieën uit het rekenkameronderzoek: chauffeur', 'bijrijder' en 'achterbank' en de rol en houding van raad en college wordt hierop afgestemd. De rollen zijn leidend, maar niet beperkend. Situationeel handelen blijft mogelijk als de omstandigheden daarom vragen.
4. Na de discussie in de Raad zal het college het beleidskader "Samenwerking"[2] actualiseren en de input van de raad hierin meenemen. Uitvoering van samenwerking is een bevoegdheid van het college. Deze notitie wordt ter informatie aan de raad aangeboden, zodat de raad zijn controlerende rol kan vervullen.

In bijgevoegde gespreksnotitie en bijlagen worden de kaders nader toegelicht, aanbevolen wordt dit te betrekken bij het gesprek in de raad. Met deze kaders wil het college de raad de ruimte geven om deze vanuit zijn kaderstellende rol verder uit te werken en aan te scherpen. De gespreksnotitie is daarom bedoeld als ondersteuning van het gesprek, met respect voor de eigen verantwoordelijkheden van zowel raad als college.

PARTICIPATIE

De uitwerking is intern vormgegeven door raadpleging van de ambtelijke organisatie en de griffie.

VERVOLG

Allereerst dient het gesprek in de raad plaats te vinden. Vervolgens stelt het college voor de uitkomsten te verwerken in een nieuwe Nota Samenwerkingen, als opvolger van de Nota Verbonden Partijen uit 2020.

BIJLAGEN

1. Inventarisatie verbonden partijen Twenterand (cf. toezegging)
    a. Lijst Twenterandse samenwerkingen (met type en prioriteit)
    b. Omschrijvingen/ doelen per samenwerking (volgt)
2. Gespreksnotitie met achtergrondinformatie voor de discussie
    a. Stappenplan samenwerking
    b. Uitleg verbonden partijen vs informele verbanden
3. Onderzoeksrapport 'Zicht op zeggenschap'; een rekenkameronderzoek
4. Bestuurlijke reactie college op dit onderzoek
5. Beleidskader voor Verbonden Partijen (april 2020)

PORTEFEUILLE
Algemeen bestuurlijke zaken

Zaaknummer: 1382523
Documentnummer: 1382525

Vriezenveen, 11 augustus 2026

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,

P.F.G. Rossen

de burgemeester,

G.J. Gorter

Zaaknummer: 1382523
Documentnummer: 1382525